

Sygn. akt V CSK 93/20

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa [...] Bank S.A. w W.

przeciwko A.S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 września 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 10 września 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adw. R. W. wynagrodzenie w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększonej o stawkę podatku od towarów i usług, za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego A.S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]. z dnia 10 września 2019 r., sygn. akt I AGa (...) Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Skarżący zarzucił: 1) naruszenie prawa procesowego, tj. art. 328 § 2 k.p.c. przez nieprawidłowe sporządzenie uzasadnienia wyroku, polegające na braku odniesienia się do wszystkich zarzutów apelacyjnych, a także błędne ich

zrozumienie, co skutkuje brakiem rzetelnej analizy, a w konsekwencji brakiem pełnej weryfikacji prawidłowości motywów rozstrzygnięcia i należytej kontroli instancyjnej; art. 391 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c., przez przekroczenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego; 2) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 2357), przez jego błędną wykładnię i zastosowanie skutkujące przyjęciem, że pozorowane czynności polegające na skierowaniu pisma do pozwanego, a następnie wysłanie wiadomości e - mail wypełnia znamiona postępowania restrukturyzacyjnego określone w tym przepisie; art. 5 k.c. przez jego niezastosowanie, pomimo jaskrawego naruszenia zasad współżycia społecznego przez stronę powodową.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wywodzi z naruszenia wskazanych w zarzutach kasacyjnych przepisów prawa procesowego i materialnego.

Według ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku, pozwany w dniu 27 sierpnia 2015 r. jako prowadzący działalność gospodarczą zawarł ze stroną powodową umowę kredytu na kwotę 71 447 zł. Zgodnie z postanowieniami tej umowy pozwany zobowiązany był do wskazania każdorazowo nowego adresu dla doręczeń. Jako adres korespondencyjny i zarazem prowadzonej działalności gospodarczej wskazał ul. (...) w W. Ponadto, wyraził zgodę na przesyłanie korespondencji w formie elektronicznej na podany przez niego adres e - mail. Raty kredytowe, pozwany uiszczał w okresie od października 2015 r. do marca 2016 r. W maju 2016 r. zwrócił się do strony powodowej z wnioskiem o zawieszenie spłaty zadłużenia na okres trzech miesięcy. W odpowiedzi strona powodowa wezwała go do przedłożenia dokumentacji celem oceny możliwości zastosowania postępowania restrukturyzacyjnego i poinformowała go, że restrukturyzacja może dotyczyć jedynie rat kapitałowych. Jednak pozwany na to pismo nie zareagował i nie dostarczył jakichkolwiek dokumentów oraz nie przedstawił wyjaśnień. Pismem z dnia 4 lipca 2016 r. strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty zaległości w kwocie 3 129 zł pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytu. Wobec bezskutecznego upływu terminu,

pismem z dnia 24 sierpnia 2016 r., strona powodowa wypowiedziała umowę kredytu. Oba pisma zostały wysłane na adres wskazany w umowie kredytu, a w przypadku wypowiedzenia dodatkowo na adres domowy. Przesyłki odebrała żona pozwanego M.S.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Skoro pozwany na wezwanie strony powodowej nie dostarczył stosownej dokumentacji dla celów postępowania restrukturyzacyjnego, to nie może być mowy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w kontekście sformułowanych przez niego zarzutów, bowiem jak wynika z art. 75c pr. bank., bank musi mieć dane dotyczące sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy, aby możliwe było określenie warunków restrukturyzacyjnych. Sąd drugiej instancji odniósł się szczegółowo do zarzutów apelacyjnych, realizując w pełni funkcję judykacyjną wyznaczoną przepisami art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. Sporządzone uzasadnienie spełnia wymogi określone w art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 1513, z późn. zm.) w zw. z § 8 pkt 6 w zw. z § 4 ust 1-3 i § 16 ust. 4 pkt 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.